Temat: 284/2024 (petycja)

PETYCJA

Działając w trybie Ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 roku (tj. Dz. U. 2018 poz. 870) przekładam petycję w interesie publicznym, w przedmiocie:

1. Postuluje o wprowadzenie zmian w ustaleniu progu świadczenia wspierającego poprzez:

1) Osoba otrzymuje dodatkowe 15 punktów za:
- posiadany znaczny stopień niepełnosprawności lub
- I grupę inwalidzką lub
- kategorię wojskową E lub
- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji

2) Osoba otrzymuje dodatkowe 10 punktów za:
- posiadany umiarkowany stopień niepełnosprawności lub
- II grupę inwalidzką lub
- kategorię wojskową D lub
- orzeczenie o niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji

3) Osoba otrzymuje dodatkowe 5 punktów za:
- posiadany lekki stopień niepełnosprawności lub
- III grupę inwalidzką lub
- kategorię wojskową B
- orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy (L4) lub okresowej z uwagi na przekwalifikowanie

2. Postuluje o wprowadzenie zmian w ustaleniu progu świadczenia wspierającego. Osoba niepełnosprawna lub z stopniem niepełnosprawności otrzymuje dodatkowe punkty końcowe do ustalenia poziomu wsparcia:
1) Symbol niepełnosprawności:
1] 3 punkty za każdy symbol stopnia znacznego (opieka)
2] 2 punkty za każdy symbol stopnia umiarkowanego (z pomocą słowną i fizyczną, asekuracja itd.)
3] 1 punkt za każdy symbol stopnia lekkiego
2) Stopień niepełnosprawności:
1] 3 punkty - znaczny
2] 2 punkty - umiarkowany
3] 1 punkt - lekki
3) Niezdolność do pracy lub zdolność do pracy tylko i wyłącznie w warunkach pracy chronionej - 3 punkty

4) Istnienie niepełnosprawności:
1] od wczesnego dzieciństwa - 5 punktów
2] od dzieciństwa - 4 punkty
3] nie da się ustalić - 3 punkty

Uważam, że branie pod uwagę liczbę symboli, liczbę wydanych orzeczeń, stopień niepełnosprawności, wskazania w orzeczeniu jako dodatkowe punkty będą pomocne w uzyskaniu świadczenia wspierającego.

Z wyrazami szacunku:

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

20 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych
Zastępca Dyrektora
Piotr Cieszewski

BON-IV.055.5.2023.AP
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), po rozpatrzeniu petycji z dnia 16 marca 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w ustaleniu progu świadczenia wspierającego, niniejszym zawiadamiam o sposobie jej rozpatrzenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, ze zm., dalej jako: „ustawa o świadczeniu wspierającym") świadczenie wspierające przysługuje osobie w wieku od ukończenia 18 roku życia posiadającej decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia, o której mowa w art. $6b^3$ ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 44, dalej jako: „ustawa o rehabilitacji"), w której potrzebę wsparcia określono na poziomie od 70 do 100 punktów w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ust. 1 tej ustawy. Potrzeba wsparcia została zdefiniowana we wskazanym przepisie jako następstwo braku lub utraty autonomii fizycznej, psychicznej, intelektualnej lub sensorycznej. Przy jej ustalaniu bierze się pod uwagę, adekwatnie do wieku oraz niepełnosprawności fizycznej, psychicznej, intelektualnej lub sensorycznej, zdolność osoby do samodzielnego wykonywania określonych czynności związanych z obszarami codziennego funkcjonowania oraz rodzaj wymaganego wsparcia, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do jej wykonania oraz konieczności wsparcia przez inną osobę lub technologię wspomagającą, mającą na celu zapewnienie zwiększenia lub utrzymania niezależności osoby niepełnosprawnej.

Postępowanie w przedmiocie ustalenia poziomu potrzeby wsparcia prowadzone w oparciu o art. 4c ustawy o rehabilitacji jest postępowaniem samodzielnym i odrębnym od postępowania w przedmiocie wydania orzeczenia, o którym mowa w art. 1 pkt 1, art. 5 oraz art. 62 tej ustawy. Ponadto przedmioty tych postępowań są ze swej istoty odmienne.

Pierwsze z postępowań ma na celu ustalenie poziomu potrzeby wsparcia wyrażonego w wartościach punktowych w skali od 0 do 100 ustalanego na podstawie obserwacji, wywiadu bezpośredniego oraz oceny funkcjonowania osoby ubiegającej się o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia, przy zastosowaniu sformalizowanego narzędzia diagnostycznego – formularza w zakresie ustalania poziomu potrzeby wsparcia dla osób zaliczonych od stopnia niepełnosprawności, natomiast postępowanie w sprawach o wydanie orzeczenia prowadzone przez organy orzekające o niepełnosprawności oraz organy rentowe ZUS, KRUS, MSWiA oraz MON poza nadaniem statusu osoby niepełnosprawnej służy ustaleniu prawa do ulg i uprawnień adresowanych do osób niepełnosprawnych, w tym świadczenia rentowego. Postępowanie z wniosku o wydanie orzeczenia poprzedza postępowanie o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia bowiem prawo do świadczenia wspierającego przysługuje jedynie osobie niepełnosprawnej.

Specyfika postępowania o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia przejawia się między innymi w tym, że organ orzekający nie jest związany rozstrzygnięciem zawartym w orzeczeniu osoby niepełnosprawnej, a wyłącznie stanem faktycznym rozpoznanej sprawy na dzień wydania decyzji przez skład ustalający poziom potrzeby wsparcia.

Postępowanie dowodowe prowadzone przez skład ustalający poziom potrzeby wsparcia, stosownie do dyspozycji § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia (Dz. U. z 2023 r. poz. 2581), dotyczy oceny funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w następujących czynnościach związanych z obszarami codziennego funkcjonowania:

1) zmiana pozycji ciała - polegająca na zdolności do dokonywania dowolnej zmiany pozycji swojego ciała w przestrzeni, w tym zdolności do przyjmowania i powrotu do pozycji stojącej, siedzącej lub leżącej oraz przyjmowania, i powrotu do spoczynkowej pozycji ciała;
2) poruszanie się w znanym środowisku - polegające na zdolności do chodzenia i poruszania się w obrębie mieszkania lub domu, z uwzględnieniem wchodzenia i schodzenia ze schodów, docierania do wszystkich pomieszczeń w zamieszkiwanym mieszkaniu lub domu oraz poruszania się w bezpośrednim otoczeniu mieszkania lub domu;
3) poruszanie się w nieznanym środowisku - polegające na zdolności do poruszania się w mieszkaniu lub domu innej osoby, budynkach użyteczności publicznej i na zewnątrz tych budynków oraz zdolności do pokonywania barier architektonicznych i omijania przeszkód zlokalizowanych w nieznanym jej środowisku;
4) sięganie, chwytanie i manipulowanie przedmiotami użytkowymi - polegające na zdolności do precyzyjnego używania ręki, w tym do chwytania, manipulowania, wypuszczania i odstawiania przedmiotów na miejsce w domu i poza nim, wykonywania precyzyjnych ruchów palcami rąk oraz zdolności do omijania przeszkód podczas wykonywania tych czynności;
5) przemieszczanie się środkami transportu - polegające na zdolności do przemieszczania się różnymi środkami transportu jako pasażer podczas przejazdu samochodem oraz korzystania ze środków transportu publicznego, w szczególności takich jak taksówka, autobus, pociąg, samolot, w tym również podczas dużego natężenia ruchu;
6) klasyfikacja docierających bodźców - polegająca na zdolności do rozumienia znaczenia bodźców, komunikatów oraz informacji docierających do osoby zainteresowanej różnymi kanałami komunikacji, na przykład przez przekaz mówiony, pisany lub gesty, zdolności do identyfikacji źródła docierającego bodźca oraz oceny bodźca pod względem jego bezpieczeństwa dla tej osoby;
7) przekazywanie informacji innym osobom - polegające na zdolności do logicznego, zwięzłego i zrozumiałego przekazania innym osobom posiadanych informacji za pomocą

dowolnego kanału komunikacji, w szczególności przez mowę, gesty lub pismo, w tym również informacji dotyczących własnych potrzeb, dolegliwości lub samopoczucia;

8) prowadzenie rozmowy - polegające na zdolności do inicjowania, kontynuowania i zakończenia rozmowy lub wymiany informacji z jedną osobą oraz z więcej niż jedną osobą, w tym zdolności do wprowadzania nowych tematów i poglądów lub nawiązywania do tematów poruszanych przez innych, za pomocą powszechnie obowiązującego w społeczeństwie sposobu komunikacji;
9) opanowanie nowej umiejętności praktycznej - polegające na zdolności do opanowania, podjęcia i przeprowadzenia do końca nieposiadanej wcześniej, nowej umiejętności praktycznej, związanej z codziennym funkcjonowaniem lub opanowania nowego zachowania;
10) koncentrowanie się na czynności - polegające na zdolności do celowego skupienia uwagi na wykonywaniu określonej czynności, skierowania uwagi na określony bodziec i utrzymywania jej w czasie, w tym również zdolności do przerzutności i podzielności uwagi;
11) korzystanie z urządzeń i technologii informacyjno-komunikacyjnych - polegające na zdolności do korzystania z technologii, wykorzystywanych do rozwiązywania problemów, ułatwienia codziennego funkcjonowania, usprawnienia pracy albo edukacji oraz zwiększenia wydajności i jakości usług, w tym w szczególności umiejętności korzystania z radia, telewizora, komputera, Internetu, telefonu komórkowego;
12) mycie i osuszanie całego ciała - polegające na zdolności do umycia całego ciała, z użyciem wody i odpowiednich środków czyszczących, w szczególności mydła lub płynu do kąpieli oraz do osuszenia całego ciała z użyciem ręcznika, w domu i poza domem;
13) mycie i osuszanie rąk i twarzy - polegające na zdolności do umycia rąk i twarzy przy użyciu wody oraz odpowiednich środków czyszczących, takich jak na przykład mydło lub żel do mycia twarzy oraz osuszeniu rąk i twarzy z użyciem ręcznika w domu i poza domem;
14) pielęgnowanie poszczególnych części ciała - polegające na zdolności do pielęgnowania części ciała, w szczególności skóry ciała i głowy, zębów, paznokci dłoni i stóp, genitaliów, które wymagają więcej odpowiednich zabiegów pielęgnacyjnych, innych niż mycie i suszenie;
15) troska o własne zdrowie - polegająca na zdolności do uświadamiania sobie własnych potrzeb fizycznych, podejmowania czynności związanych z zapewnieniem sobie odpowiednich warunków bytowych, unikania czynników szkodliwych oraz zdrowego odżywiania się i zachowania właściwego poziomu aktywności fizycznej;
16) korzystanie z toalety - polegające na zdolności do rozpoznania potrzeb dotyczących oddania moczu i wydalania stolca, w tym udania się do odpowiedniego miejsca, przyjęcie pozycji, manipulowania ubraniem przed i po oddaniu moczu lub wydalaniu stolca;
17) ubieranie się - polegające na zdolności do podejmowania czynności związanych z zakładaniem i zdejmowaniem ubrania i obuwia, w tym umiejętności dostosowania ubioru do aktualnie panujących warunków pogodowych, właściwego dobór ubrania, zapinania guzików i wiązania butów;
18) jedzenie i picie - polegające na zdolności do podejmowania i wykonywania w domu i poza domem czynności związanych ze spożywaniem podanego pokarmu lub napoju, w tym inicjowania jedzenia i picia, zdolności do rozpoznawania i sięgania po serwowane jedzenie, rozdrabnianie go, otwierania butelek i puszek, używania przyborów do jedzenia;
19) stosowanie zalecanych środków terapeutycznych - polegające na zdolności do uświadamiania sobie własnych potrzeb zdrowotnych, podejmowania czynności związanych z korzystaniem z usług specjalistów i przestrzegania wydawanych zaleceń, przyjmowania produktów leczniczych z zachowaniem właściwej metody podawania i dawkowania oraz stosowania metod terapeutycznych;

20) realizowanie wyborów i decyzji - polegające na zdolności do realizowania własnych wyborów i decyzji, w tym zdolność do przeanalizowania problemu, identyfikacji dostępnych możliwości działania, wyboru najlepszej z tych możliwości oraz zdolność do oceny skutków dokonanego wyboru i wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań;
21) pozostawanie w domu samemu - polegające na zdolności do pozostawania w domu samemu przez okres co najmniej jednej doby;
22) nawiązywanie kontaktów - polegające na zdolności do inicjowania kontaktów z innymi osobami, w tym nawiązywania kontaktów z osobami wcześniej nieznanymi, w sposób fizyczny lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
23) kontrolowanie własnych zachowań i emocji - polegające na zdolności do kontrolowania własnych emocji i odruchów, zarówno werbalnych jak i fizycznych, w kontaktach z osobami znanymi lub nieznanymi, w sposób odpowiedni do danej sytuacji i akceptowany społecznie;
24) utrzymywanie kontaktów z bliskimi - polegające na zdolności do utrzymywania kontaktów z osobami bliskimi, takimi jak na przykład rodzina, przyjaciele lub bliscy znajomi, w szczególności występowanie u osoby zainteresowania i potrzeby utrzymywania relacji z bliskimi, komunikowania się lub widywania z tymi osobami oraz występowanie obiektywnych przeszkód w utrzymaniu kontaktów;
25) tworzenie bliskich relacji z innymi osobami - polegające na zdolności do inicjowania, tworzenia i utrzymywania bliskich relacji uczuciowych z drugą osobą, w tym zdolność do zawierania związków, założenia rodziny, wspólnego zamieszkania i planowania wspólnej przyszłości;
26) kupowanie artykułów codziennej potrzeby - polegające na zdolności do wybierania, nabywania i przewożenia artykułów potrzebnych w codziennym funkcjonowaniu, takich jak żywność, napoje, odzież, środki czyszczące i artykuły gospodarstwa domowego oraz zdolność do składowania zakupionych artykułów w odpowiednich miejscach;
27) przygotowywanie posiłków - polegające na zdolności do przygotowania i podawania do spożycia posiłków prostych, czyli posiłków o małej liczbie składników, łatwych w przygotowaniu i łatwych do serwowania oraz posiłków złożonych, czyli posiłków o dużej liczbie składników, wymagających skomplikowanych metod przygotowania i serwowania;
28) dbanie o dom, ubrania i obuwie - polegające na zdolności do czyszczenia powierzchni i sprzętu kuchennego, sprzątania zajmowanego mieszkania przy użyciu sprzętu gospodarstwa domowego, właściwego segregowania i pozbywania się śmieci oraz zdolność do dbania o ubrania i obuwie, w tym właściwego przechowywania garderoby, prania i suszenia odzieży oraz korzystania z pralki, suszarki lub żelazka;
29) dokonywanie transakcji finansowych - polegające na zdolności do dokonywania transakcji finansowych gotówkowych lub bezgotówkowych, kończących się kupnem lub sprzedażą towaru lub usługi, w tym rozumienie wartości pieniądza i cen produktów oraz używanie pieniędzy do kupowania lub sprzedaży;
30) rekreacja i organizacja czasu wolnego - polegająca na zdolności do zaangażowania się w aktywności związane z dowolną formą spędzania wolnego czasu, jak na przykład udział w wydarzeniach kulturalnych lub sportowych, w tym nieformalnych lub formalnych zorganizowanych przez instytucje publiczne i inne podmioty, wizyty w placówkach kultury, podróżowanie lub zwiedzanie, rozwijanie hobby oraz uczestnictwo w kołach zainteresowań;
31) załatwianie spraw urzędowych - polegające na zdolności do korzystania z usług publicznych, załatwienia spraw w urzędach lub instytucjach, w tym zdolności do złożenia odpowiedniego wniosku w postaci papierowego lub elektronicznej bądź przez Internet;

32) realizowanie dziennego rozkładu zajęć - polegające na zdolności do podejmowaniu działań związanych z planowaniem, ustalaniem i spełnianiem czynności wynikających z codziennego rozkładu zajęć i obowiązków.

W odniesieniu do każdej z wyżej wymienionych czynności podlegających ocenie, bierze się pod uwagę:

1) zdolność osoby zainteresowanej do świadomego i samodzielnego zainicjowania wykonania czynności;
2) zdolność osoby zainteresowanej do celowego, efektywnego i bezpiecznego wykonywania czynności w standardowym czasie uwzględniając wiek osoby zainteresowanej;
3) zdolność osoby zainteresowanej do kontrolowania wykonywania czynności od jej rozpoczęcia do jej zakończenia;
4) konieczność wsparcia osoby zainteresowanej przez inną osobę lub technologię wspomagającą;
5) niewykonanie czynności przez osobę zainteresowaną z przyczyn niezwiązanych z niepełnosprawnością;
6) nieutrwalony stan zdrowia osoby zainteresowanej niezwiązany z niepełnosprawnością (§ 10 ust. 1 rozporządzenia).

Z cytowanych przepisów wynika, że wartość punktowa poziomu potrzeby wsparcia ustalona w decyzji, z uwagi na specyfikę i przedmiot postępowania, nie może być w żaden sposób kształtowana, czy determinowana przez proponowane w treści petycji rozstrzygnięcia zawarte w orzeczeniach, w tym stopień niepełnosprawności, grupę inwalidztwa, całkowitą lub częściową niezdolność do pracy, wskazanie do pracy w warunkach chronionych, liczbę symboli przyczyn niepełnosprawności, czy okres powstania niepełnosprawności.

Niezgodna z celem ustawy o świadczeniu wspierającym jest propozycja objęcia jej działaniem osób nie będących niepełnosprawnymi, tj. osób legitymujących się orzeczeniem ustalającym kategorię zdolności do służby wojskowej, zgodnie z art. 58 ust.6 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248) oraz osób, w stosunku do których wydane zostało zwolnienie lekarskie od pracy z powodu choroby (L4). Należy bowiem mieć na względzie, że świadczenie wspierające jest kierowane do osób niepełnosprawnych, a jego celem, w myśl art. 3 ust. 1 ustawy o świadczeniu wspierającym, jest udzielenie osobom niepełnosprawnym mającym potrzebę wsparcia, pomocy służącej częściowemu pokryciu wydatków związanych z zaspokojeniem szczególnych potrzeb życiowych tych osób.

Mając powyższe na względzie, wprowadzenie postulowanych zmian do ustawy o świadczeniu wspierającym nie znajduje uzasadnienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Piotr Cieszewski
Zastępca Dyrektora
Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

tel. 222-500-108
info@mrips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa